

Spis treści

I	Organizacja działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	2
	1.Podstawowe akty prawne.....	2
	2.Najważniejsze z realizowanych działań	2
II	Plan i wykonanie budżetu w 2014r.	5
III	Struktura organizacyjna GOPS.....	5
	1.Struktura zatrudnienia.....	5
	2.Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników	6
	3.Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka	7
IV	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	9
	1.Zasiłki i pomoc w naturze	9
	2.Uслуги opiekuńcze.....	11
	3.Domy pomocy społecznej	12
	4.Program wieloletnie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	14
	5.Praca socjalna	17
V	Pozostała działalność.....	19
	1.Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	19
	2.Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	20
	3.Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	23
	4.Projekty realizowane w ramach współdziałania z jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej i wspierania rodziny	23
VI	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych	26
VII	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami	27
VIII	Realizacja zadań z zakresu Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	32
	1.Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego	32
	2.Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	32
IX	Realizacja zadań w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	33
X	Realizacja zadań w ramach ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	34
XI	Realizacja zadań w ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych-Karta Dużej Rodziny	35
XII	Podsumowanie i potrzeby Ośrodka.....	36
XIII	Wykaz tabel	41

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawowe akty prawne

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach określają ustawy, akty wykonawcze do ustaw oraz Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący Załącznik do Uchwały Nr XXVI/156/13 Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2013r. poz. 3257) z późniejszymi zmianami.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające przede wszystkim bezpośrednio z ustaw:

- o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2013r, poz. 182 z późn. zm.),
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2008 r., Nr 164,poz.1027 późn. zm.),
- o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2011, poz. 808),
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.),
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013 poz. 135 z późn. zm.),
- o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 marca 2001 r. (Dz. U. z 2013r. poz. 966),
- o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 114),
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (t. j. Dz.U.2012r. poz. 1228 z późn. zm.),
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 567),
- o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2014r. poz. 1863)

oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

Ponadto kierunki działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej określa przyjęta przez Radę Gminy Raczki w dniu 18 czerwca 2007r. Uchwała Nr VIII/40/07 dot. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raczki na lata 2007-2017. Określono w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom naszej gminy oraz opisano działania mające służyć poprawie warunków zaspokajania potrzeb poprzez wybrane kategorie osób i rodzin. Nadrzędnym celem strategii jest uczynienie pomocy społecznej w gminie Raczki skutecznym systemem wsparcia swoich mieszkańców, poprzez rozwiązywanie problemów społecznych, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich.

Główne cele strategiczne określają co zamierzano osiągnąć i do czego przyczyniają się opisane osiągnięcia. W ramach strategii zostało wyznaczonych 6 celów strategicznych jak niżej:

1. Cel Strategiczny – Integracja z lokalną społecznością osób ubogich oraz osób zagrożonych marginalizacją społeczną.
2. Cel Strategiczny - Budowa systemu wspierającego rodzinę.
3. Cel Strategiczny – Redukowanie bezrobocia i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia.
4. Cel Strategiczny – Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Cel Strategiczny – Rozwój aktywności obywatelskiej.

6. Cel strategiczny – Osoby niepełnosprawne oraz starsze aktywnymi uczestnikami życia społecznego.

2. Najważniejsze z realizowanych zadań

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Prawo do świadczeń przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 542 zł (tzw. „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej”);
2. osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 456 zł (tzw. „kryterium dochodowe na osobę w rodzinie”).

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2012 roku - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012r. poz. 823).

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu (art.7):

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy - niezależnie od formy - jest przeprowadzenie wywiadu

środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Pomoc społeczna może zostać udzielona z urzędu, jednak przeprowadzenie wywiadu środowiskowego zazwyczaj poprzedzone jest podaniem wnioskodawcy o pomoc, do podania zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej powinny zostać załączone dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i osobistą rodziny.

Podstawowym celem działania Ośrodka, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstawania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż wymienione w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Powinno zmusić to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. Poniżej przedstawiono najważniejsze z zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku:

- realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej tj. zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, pomocy usługowej, pomocy w formie posiłków,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- dożywianie dzieci,
- prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej,
- praca socjalna,
- podejmowanie działań w przypadku rodziny doświadczającej przemocy,
- obsługa Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- udzielanie mieszkańcom informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- kierowanie osób tego wymagających do ośrodków wsparcia,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb - realizacja lokalnych programów z zakresu pomocy społecznej na rzecz ograniczania i rozwiązywania występujących problemów społecznych,
- sporządzanie sprawozdawczości.

Działania podejmowane przez GOPS zostały uszczegółowione w dalszych rozdziałach.

II PLAN I WYKONANIE BUDŻETU W 2014 ROKU

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2014 r. zamknęły się w łącznej kwocie 2.573.075,41 zł.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2014 r.

Rozdział	Nazwa	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
85202	Domy Pomocy Społecznej	274 636	202 877,99	73,87
85204	Rodziny zastępcze	10 000	0	0
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	1 200	181,38	15,12
85206	Wspieranie rodziny	7 880	5 147,86	65,33
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 795 510	1 723 489,28	95,99
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	6 714	6 150,06	91,60
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	6 290	5 889,06	93,63
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	98 742	80 308,66	81,33
85215	Dodatki mieszkaniowe	66 044	31 937,74	48,36
85216	Zasiłki stałe	69 390	65 761,00	94,77
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	341 230	315 547,85	92,47
85228	Usługi opiekuńcze	42 634	36 984,95	86,75
85295	Pozostała działalność/Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	70 000	60 724,12	86,75
85295	Pozostała działalność /Rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego/	37 904	37 904,00	100,00
85295	Pozostała działalność /Karta Dużej Rodziny/	882	171,46	19,44
Ogółem		2.829.056	2.573.075,41	90,95

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

III STRUKTURA ORGANIZACYJNA GOPS

1. Struktura zatrudnienia

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 28/13 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 31 grudnia 2013r.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach wg stanu na dzień 31.12.2014r. zatrudnionych było 8 osób na 7 i ½ etatu + 1 osoba na umowę zlecenie, w tym:

- pracownicy socjalni – 3 etaty,
- opiekunka – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,

- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
- kierownik - 1 etat,
- główny księgowy – 1/2 etatu,
- asystent rodziny – umowa zlecenie.

2. Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników

Wśród 9 osób zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej 7 posiada wykształcenie wyższe, w tym 3 osoby posiadają ukończone studia podyplomowe. Ponadto 1 pracownik socjalny jest w trakcie specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego finansowanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej.

Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników. W 2014 r. 8 pracowników brało udział w 15 szkoleniach, kursach, warsztatach, seminariach i konferencjach o zróżnicowanej tematyce:

- „Zawieranie kontraktów socjalnych i wywiad środowiskowy”
- „Aktywizacja Społeczno-Zawodowa Osób Będących Klientami Powiatowego Urzędu Pracy i Ośrodków Pomocy Społecznej w powiecie suwalskim”
- „Obsługa oprogramowania dziedzicznego OU POMOST oraz oprogramowania go zastępującego – POMOST STD”
- „KPA w jednostkach pomocy społecznej”
- „Zmiany do świadczeń opiekuńczych”
- „Karta Dużej Rodziny. Szczegółowe warunki realizacji programu”
- „Świadczenia rodzinne – aktualne problemy”
- „Kodeks postępowania administracyjnego w jednostkach pomocy społecznej”
- „Świadczenia rodzinne 2014 – nowelizacja”
- „Fundusz Alimentacyjny 2014 – aktualne problemy”
- „Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny – aktualne problemy”
- „Zmiany w programie Płatnik 9.01.001”
- „Ochrona danych osobowych”
- „Podatek dochodowy od osób fizycznych 2014 – 2015”
- „Najczęstsze błędy w realizacji ustawy o pomocy społecznej na podstawie wyników kontroli”

Zróżnicowana tematyka szkoleń, oprócz pogłębiania umiejętności zawodowych, pozwoliła na rozwój osobisty pracowników.

3. Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka

Wydatki związane z utrzymaniem GOPS przedstawiają poniższe tabele

Tabela nr 2. Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej

Rozdział	Paragraf		Plan na rok 2014	Wykonanie	Pozostałość planu
85219	3020	Wydatki osobowe	1200,00	1.199,40	0,60
	4010	Wynagrodzenie osobowe	223.300,00	210.044,87	13.255,13
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	17.337,00	17.336,89	0,11
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	43.620,00	40.258,45	3.361,55
	4120	Składki na fundusz pracy	5.000,00	3.877,14	1.122,86
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych	8.760,00	8.524,00	236,00
	4210	Zakup materiałów	9.843,00	8.385,98	1.457,02
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	x	881,24	x
		<i>materiały biurowe (długopisy, ołówki, notatniki, zeszyty, kalendarze, klej, taśma itp.)</i>	x	885,44	x
		<i>urządzenia biurowe (myszki, klawiatura, UPS, dziurkacze, kalkulator itp.)</i>	x	919,00	x
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	x	840,95	x
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	x	1.744,94	x
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	x	1.321,30	x
		<i>środki czystości</i>	x	804,78	x
		<i>komputer z oprogramowaniem</i>	x	988,33	x
85219	4260	Zakup energii elektrycznej	1.700,00	1.196,42	503,58
	4280	Zakup usług zdrowotnych	120,00	95,00	25,00
	4300	Zakup usług pozostałych	13.700,00	13.092,74	607,26
		<i>w tym:</i>			
		<i>prowizja bankowa</i>	x	2.115,49	x
		<i>usługi pocztowe</i>	x	1.193,40	x
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów: księgowego, do obsługi dodatków mieszkaniowych oraz programu z aktami prawnymi Lex)</i>	x	7.656,85	x
		<i>usługi BHP</i>	x	1.800,00	x
		<i>transport pomocy rzeczowej do podopiecznych</i>	x	327,00	x
	4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	900,00	510,03	389,97
	4370	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.800,00	1.186,84	613,16
	4410	Podróże służbowe krajowe (w tym: wyjazdy w teren pracowników socjalnych)	3.000,00	2.368,59	631,41
	4430	Różne opłaty i składki (ubezpieczenie sprzętu)	550,00	7,21	542,79
	4440	Odpis na ZFŚS	7.650,00	5.834,29	1.815,71
	4520	Opłaty na rzecz JST	250,00	192,00	58,00
	4700	Szkolenia	2.500,00	1.438,00	1.062,00
		Razem	341.230,00	315.547,85	25.682,15

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 3. Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Rozdział	Paragraf		Plan na rok 2014	Wykonanie	Pozostałość planu
85212	3020	Wydatki osobowe	228,00	212,40	15,60
	4010	Wynagrodzenie osobowe	61.200,00	60.841,19	358,81
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4.810,00	4.807,18	2,82
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	12.000,00	11.715,81	284,19
	4120	Składki na fundusz pracy	580,00	474,53	105,47
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych (usługi informatyczne oraz sprząatanie GOPS)	8.760,00	7.124,00	1.636,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8.000,00	4.991,98	3.008,02
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	x	591,25	x
		<i>materiały biurowe (długopisy, ołówki, notatniki, zeszyty, kalendarze, klej, taśma itp.)</i>	x	543,70	x
		<i>urządzenia biurowe (myszki, klawiatura, UPS, dziurkacze, kalkulator itp.)</i>	x	544,00	x
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	x	471,17	x
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	x	424,28	x
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	x	990,30	x
		<i>środki czystości</i>	x	780,78	x
		<i>woda</i>	x	54,00	x
		<i>zakup komputera z oprogramowaniem</i>	x	592,50	x
85212	4260	Zakup energii elektrycznej	500,00	417,10	82,90
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	0	60,00
	4300	Zakup usług pozostałych	11.246,00	10.649,95	596,05
		<i>w tym:</i>			
		<i>prowizja bankowa</i>	x	474,72	x
		<i>usługi pocztowe</i>	x	5.739,40	x
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów do obsługi świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego)</i>	x	4.435,83	x
	4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	500,00	420,93	79,07
	4370	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.500,00	1.271,15	228,85
	4410	Podróże służbowe krajowe	750,00	693,17	56,83
	4430	Różne opłaty i składki (koszty egzekucyjne)	1.400,00	1001,74	398,26
	4440	Odpis na ZFŚS	1.730,00	1.640,90	89,10
	4700	Szkolenia	1.850,00	1.706,00	144,00
		Razem	115.114,00	107.968,03	7.145,97

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 4. Rozdział 85206 - Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)

Rozdział	Paragraf		Plan na rok 2014	Wykonanie	Pozostałość planu
85206	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	1.100,00	682,13	417,87
	4170	Wynagrodzenie bezosobowe	6.000,00	3.750,00	2.250,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	780,00	715,73	64,27
		Razem	7.880,00	5.147,86	2.786,14

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 5. Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Rozdział	Paragraf		Plan na rok 2014	Wykonanie	Pozostałość planu
85228	3020	Wydatki osobowe	800,00	684,59	115,41
	4010	Wynagrodzenie osobowe	30.500,00	27.221,22	3.278,78
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.890,00	1.889,24	0,76
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	6.100,00	5.189,69	910,31
	4120	Składki na fundusz pracy	784,00	698,96	85,04
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	25,00	35,00
	4440	Odpis na ZFŚS	2.500,00	1.276,25	1.223,75
		Razem	42.634,00	36.984,95	5.649,05

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

IV ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. Gminę Raczki zamieszkiwało 6.182 mieszkańców. W 2014 roku z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 114 rodzin tj. 389 osób w rodzinie (pod pojęciem rodziny należy rozumieć osoby samotnie gospodarujące lub osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące).

W 2014 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 305 wywiadów środowiskowych, rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Ponadto przeprowadzono 89 wywiadów na rzecz innych jednostek (m.in.: wywiady o dobrowolną alimentację, wywiady kontrolne w rodzinach zastępczych, wywiady umożliwiające skierowanie osób z tut. gminy do ŚDŚ, wywiady na potrzeby PCPR, komorników, sądów itp.). Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 36 rodzinom. Wydano 398 decyzji administracyjnych. Ogółem liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie wyniosła 191 (w tym 87 osób z miejscowości Raczki, 104 osoby z pozostałych miejscowości), ponadto wydano 2 decyzje odmowne, z czego od 1 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium odwoławczego w Suwałkach – decyzję utrzymano w mocy.

1. Zasiłki i pomoc w naturze

ZASIŁEK STAŁY: jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

Tabela nr 6. Zasiłki stałe w 2014 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek stały - ogółem		15	150	65.761,00
w tym dla:	- osoby samotnie gospodarującej	14	145	63.481,00
	- osoby pozostającej w rodzinie	1	5	2.280,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

SKŁADKA ZDROWOTNA: opłacana jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Tabela nr 7. Składka zdrowotna w 2014 r.

Forma pomocy	Liczba osób, za które opłacano składkę	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały	15	147	5.889,06

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK OKRESOWY: wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia wynosi:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (obecnie – od dnia 1 października 2012r. - 542 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (obecnie – od dnia 1 października 2012r. - 456 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Dodatkowo, aby ww. pomoc mogła być przyznana, oprócz ubóstwa w rodzinie powinna wystąpić przynajmniej jedna z przesłanek określona w art. 38 ust. 1 ustawy (długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie itp.).

Tabela nr 8. Zasiłki okresowe w 2014 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek okresowy - ogółem		29	144	57.857,98
w tym przyznane z powodu	- bezrobocia	14	82	34.002,47
	- długotrwałej choroby	9	37	14.919,51
	- niepełnosprawności	3	16	5.635,00
	- innych	3	9	3.301,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK CELOWY: jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w związku z

koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jest wypłacane ze środków własnych gminy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz, czynsz i itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W ramach świadczeń w naturze 9 rodzinom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci opału na zimę.

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. W przypadku tego świadczenia, podobnie jak przy przyznawaniu innych form pomocy pieniężnej należy zgromadzić dokumentację dotyczącą sytuacji finansowej rodziny oraz przeprowadzić wywiad środowiskowy. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W 2014 roku dla 8 rodzin udzielono 8 specjalnych zasiłków celowych. W większości przypadków powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała - ciężka choroba jednego z członków rodziny, bądź zdarzenie losowe (np. pożar).

Tabela nr 9. Zasiłki celowe w 2014 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem		55	71	22.450,68
w tym	- zasiłki celowe	39	55	13.000,68
	- specjalne zasiłki celowe	6	6	2.300,00
	- pomoc rzeczowa w formie opału	9	9	3.150,00
	- zasiłek z tyt. zdarzenia losowego	1	1	4.000,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

2. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Uchwałą Nr XXVI/158/13 z dnia 21 sierpnia 2013r. Rada Gminy określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Tabela nr 10. Usługi opiekuńcze w 2014 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Usługi opiekuńcze	6	1.609	36.984,95

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych, zgodnie z ww. Uchwałą, ustala się jako równowartość 1,2% kwoty najniższej emerytury ogłaszanej w formie Komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Monitorze Polskim. Pełen koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych wyglądał następująco:

- od 01.01.2014 r. do 30.03.2014 r. - 8,31 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 831,15 zł),
- od 01.04.2014 r. - 8,44 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 844,45 zł).

Usługami opiekuńczymi w roku 2014r. objęto 6 osób, łącznie w wymiarze 1.609 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 36.984,95 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły opłatę w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (...). Wszystkie osoby objęte usługami ponosiły za nie częściową odpłatność w kwotach od 0,83 zł do 3,80 zł za 1 godzinę usług. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 3.364,40 zł.

Usługi opiekuńcze w GOPS w Raczkach świadczone są przez 1 opiekunkę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę na cały etat. Rozliczenie za ww. usługi następuje w oparciu o miesięczną kartę czasu pracy opiekunki, z terminem wpłaty do dnia 25-go każdego m-ca za miesiąc poprzedni na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach.

Miesięczna wysokość odpłatności osób objętych usługami kształtowała się na poziomie:

- w okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. - od 11,76 zł, do 92,84 zł miesięcznie.

3. Domy pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniac domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka;
- 2) małżonek, zstępni (dzieci, wnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (542 zł x 300% = 1.626 zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (tj. niższa od kwoty 1.626 zł),
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (456 zł x 300% = 1.368 zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. niższa od kwoty 1.368 zł);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą pełnej opłaty. Wśród 9 osób przebywających w domu pomocy społecznej 7 jest osobami samotnymi, nie posiadającymi wstępnych (rodziców, dziadków), ani zstępnych (dzieci, wnuków), czyli osób zobowiązanych do alimentacji. Dwie osoby posiadają dzieci, jednak ich dochody (poniżej 300% ww. kryteriów) uniemożliwiają alimentację. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. Miesięczny całkowity koszt utrzymania w 2014r. w domach pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy naszej gminy wynosił od 2.480 zł (DPS w „Lili” w Golubiach) do 3.420 zł (DPS „Tęczowy Dom” w Ełku). Domy pomocy społecznej w których przebywali mieszkańcy gminy to:

- Dom Pomocy Społecznej „JAWOR” w Jałowie - 1 osoba - data umieszczenia: luty 2006r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej - 1 osoba - data umieszczenia czerwiec 2010r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” w Olecku - 2 osoby - data umieszczenia: listopad 2008r. (1 osoba zmarła w marcu 2014r.),
- Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach - 1 osoba - data umieszczenia: lipiec 2009r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Tęczowy Dom” w Ełku - 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2008r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Giżycku - 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2011r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach - 2 osoby - data umieszczenia: marzec 2013r. oraz grudzień 2014r.

Tabela nr 11. Domy pomocy społecznej 2014 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Opłata za DPS	9	87	202.877,99

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W 2014 roku w domu pomocy społecznej przebywało 9 mieszkańców naszej gminy, wydatki na DPS wyniosły 202.877,99 zł (35.795,27 zł mniej niż w roku poprzednim). W miesiącu marcu ubiegłego roku jeden

mężczyzna przebywający w DPS zmarł, natomiast w miesiącu grudniu 2014r. jedna kobieta została skierowana i umieszczona w domu pomocy społecznej. Na dzień 31.12.2014 r. w domach pomocy społecznej przebywało 8 mieszkańców skierowanych przez gminę (4 kobiety, 3 mężczyzn oraz 1 dziecko).

Gmina kieruje do DPS osoby, które wymagają całodobowej opieki, którym usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie są wystarczającą formą pomocy. Często osoby kierowane przebywały przed skierowaniem do DPS w szpitalach, hospicjach lub w zakładach opiekuńczo – leczniczych. Ponadto 3 osoby zostały skierowane do DPS wyrokiem Sądu Rodzinnego w Suwałkach, ponieważ pozostawienie ich w miejscu zamieszkania, bez całodobowej opieki było niebezpieczne i zagrażało życiu i zdrowiu.

4. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Od 2014r. weszły w życie nowe przepisy regulujące pomoc przyznawaną w ramach wieloletniego programu rządowego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", tj.:

- 1) Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 (Monitor Polski poz. 1024);
- 2) Uchwała Nr XXXI/199/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 608);
- 3) Uchwała Nr XXXI/200/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 609);
- 4) Uchwała Nr XXXI/201/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 610).

W ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy, w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
 - 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach ww. Programu w okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. z pomocy w formie posiłku w postaci jednego dania gorącego (zupa z wkładką) korzystało 95 dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych (w tym 13 dzieciom pomocy udzielono zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/201/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r., w ramach Programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020). Z jednego gorącego posiłku dziennie skorzystały również 2 osoby dorosłe. Średni koszt jednego posiłku wynosił od 1,70 zł do 8,80 zł. Ogólny koszt posiłków w 2014r. wyniósł 26.470,12 zł.

W gminie w 5 szkołach: Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Raczkach, Szkole Podstawowej w Jaśkach, Szkole Podstawowej w Kuriankach oraz Szkole Podstawowej we Wronowie, utworzone zostały 4 punkty wydawania posiłków. Do punktów dostarczane są obiady przygotowywane przez kuchnię utworzoną przy stołówce w Szkole Podstawowej w Raczkach.

Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. W 2014 r. z pomocy w formie dożywiania korzystały dzieci z rodzin, w których kryterium dochodowe nie przekraczało 150% kryterium dochodowego dla rodziny. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Ponadto zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/201/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r., w ramach Programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 Dyrektorzy szkół z terenu gminy Raczki cyklicznie: na początku roku szkolnego i na początku roku kalendarzowego informowani są listownie przez ośrodek o możliwości wskazania uczniów, którzy z różnych przyczyn nie są objęci dożywianiem, a wymagają takiej formy pomocy (liczba dzieci wskazanych przez dyrektorów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów dożywianych w szkołach na terenie gminy Raczki). Dyrektorzy szkół informują ośrodek o przyznaniu dziecku dożywiania z ww. programu poprzez przedstawienie odpowiedniej listy. W przypadku każdego wskazanego dziecka, pracownicy socjalni dokonują rozeznania w środowisku rodzinnym. Z informacji uzyskanych od rodziców (spisanych w formie notatek służbowych) ustalono, iż w rodzinach wskazane jest objęcie dzieci podanych przez dyrektorów szkół ww. formą pomocy. Rodziny te borykają się głównie z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych, były to także matki samotnie wychowujące dzieci. Dodatkową przeszkodą w skorzystaniu z pomocy w formie dożywiania był fakt, iż dochód we wskazanych rodzinach przekraczał 150% kryterium określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 2 i pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. z ww. pomocy korzystało 13 dzieci z następujących szkół:

- Gimnazjum w Raczkach: 3 dzieci,
- Szkoła Podstawowa w Raczkach: 9 dzieci,
- Szkoła Podstawowa we Wronowie: 1 dziecko.

Pomoc udzieloną na podstawie ww. uchwały przyznano, w szczególności z powodu:

- 2 dzieci pochodziło z rodziny niepełnej,

- 4 dzieci pochodziło z rodziny z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- 6 dzieci z powodu potrzeby ochrony wielodzietności,
- 1 dziecko z powodu długotrwałej choroby w rodzinie.

Tabela nr 12. Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2014 r.

Lp.	Punkty wydawania posiłków	Liczba dzieci	Koszt posiłków w zł
1.	Gimnazjum w Raczkach	17	4.461,60
2.	Szkoła Podstawowa w Raczkach	55	12.255,15
3.	Szkoła Podstawowa w Jaškach	4	1.230,80
4.	Szkoła Podstawowa w Kuriankach	2	615,00
5.	Szkoła Podstawowa we Wronowie	13	4.000,00
6.	Szkoła Podstawowa w Cimochach	2	974,40
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w S-ki	2	429,40
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach (osoba dorosła)	1	1.341,20
9.	Zakład Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku (os. dorosła)	1	1.161,87
OGÓŁEM:		97	26.470,12

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. z pomocy w ramach ww. programu skorzystało również:

- 34 osoby (liczba osób w tych rodzinach – 104) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 400 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 25.304 zł,
- 8 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 12) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwotach od 100 zł do 300 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 8.950 zł.

W okresie wolnym od nauki, tj. ferii, wakacji Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach również realizuje wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.). Realizacja ta polega na przyznawaniu zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, ponieważ w tym okresie nie ma możliwości zakupu posiłków w stołówce szkolnej, a na terenie gminy nie istnieje żaden punkt usług gastronomicznych, w którym można by ewentualnie zakupić posiłki w okresie wolnym od nauki. Ponadto rodzice nie wyrażają chęci dożywiania dzieci w stołówce szkolnej w dniach wolnych od zajęć, w związku z dowozem dzieci z różnych miejscowości, położonych nawet kilkanaście kilometrów od szkoły.

Rodzice, którzy zgłaszają się do Ośrodka o pomoc pieniężną dla dzieci w czasie wolnym od nauki, otrzymują pomoc w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, bądź w postaci produktów żywnościowych. W okresie wolnym od nauki, tj. ferii i wakacji 11 rodzinom przyznano zasiłek na zakup produktów żywnościowych w wysokości od 150 zł do 400 zł. Łączna kwota świadczeń w tym okresie wyniosła 4.800 zł. Zasiłek został przyznany, w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby występującej w rodzinie oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Plan w 2014 r. na realizację powyższego Programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniósł ogółem **70.000 zł**, z czego **47.600 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część, czyli **22.400 zł** to środki własne gminy. Środki na realizację powyższego Programu ośrodek pomocy społecznej wykorzystał w 86,75%, tj. w kwocie **60.724,12 zł**.

5. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc finansową, a także bardzo często osób, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tut. ośrodka. Pracownicy socjalni często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych. Obejmowali swoją działalnością rodziny, w których sytuacja finansowa była dobra, a nawet bardzo dobra, jednak konflikty rodzinne, przemoc psychiczna bądź fizyczna, nałogi itp. miały negatywny wpływ na dobro małoletnich dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Niejednokrotnie pracownicy socjalni musieli zaoferować pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu skierowania osób na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, ustalenia prawa do emerytury lub renty.

Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych (dwóch pracowników socjalnych oraz starszy pracownik socjalny). Teren gminy został podzielony na trzy rejony opiekuńcze. W przypadku konieczności dojazdu w środowisko po terenie gminy pracownicy poruszają się samochodami prywatnymi, zwrot kosztów następuje na podstawie delegacji. W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku, pracownicy socjalni udzielili 149 rodzinom (tj. 509 osobom w rodzinie) pomocy w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna w 2014 roku świadczona była w następującej formie:

- 1) pomoc w pisaniu pism urzędowych (pomoc w wypełnianiu wniosku o dowód osobisty, wniosków celem ustalenia stopnia niepełnosprawności itp.),
- 2) rozeznanie środowiska dot. konieczności przyznania osobom potrzebującym pomocy w formie finansowej, w postaci opału, żywności, dożywiania dzieci w szkole, usług opiekuńczych, bądź innej pomocy z tut. ośrodka,
- 3) informowanie osób z niepełnosprawnością o możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy w Suwałkach i Białej Wodzie (Gmina Raczki podpisała porozumienie dot. możliwości kierowania osób z naszej gminy do ww. Domów Samopomocy) oraz do SOW w Lipniaku,
- 4) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów,
- 5) zaopatrywanie podopiecznych w opał oraz żywność,
- 6) objęcie dożywianiem w szkole dzieci, młodzieży oraz zorganizowanie posiłku dla osób starszych,
- 7) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, działania mediacyjne,
- 8) motywowanie osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- 9) zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, świadczonych przez opiekunki,

- 10) pomoc w załatwieniu pobytu i dotarciu do szpitala oraz hospicjum,
- 11) pomoc oraz udzielenie informacji w uzyskaniu świadczenia w formie dodatku mieszkaniowego,
- 12) działania interwencyjne w sytuacji osób czy rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- 13) udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- 14) pomoc w uzyskaniu pomocy materialnej od organizacji pozarządowej,
- 15) pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych,
- 16) pomoc w uzyskaniu schronienia zimą, min. w placówce noclegowej,
- 17) organizowanie przewozu osób do DPS – 1 osoba,
- 18) organizowanie przewozu osób do Domu dla osób bezdomnych i najuboższych – 1 osoba,
- 19) pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych PFRON,
- 20) pomoc w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie m.in. tygodniowy wyjazd trójki dzieci do Holandii,
- 21) wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, udzielanie informacji o kompetencjach policji, sądu, prokuratury,
- 22) pomoc w docieraniu do ośrodków interwencji kryzysowej,
- 23) poradnictwo rodzinne w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych, alkoholowych, przemocy w rodzinie,
- 24) pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne,
- 25) pomoc w umieszczaniu w szpitalu psychiatrycznym - za zgodą lub bez zgody w trybie nagłym,
- 26) pomoc w uzyskaniu porady prawnej,
- 27) kierowanie i motywowanie do uczestnictwa w zajęciach w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- 28) pomoc w formie rzeczowej (zbiórka obuwia i odzieży używanej),
- 29) pomoc w zbiórce rzeczowej dla pogorzalców z terenu gminy,
- 30) kierowanie i motywowanie do udziału w kursach i szkoleniach realizowanych w ramach projektów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach współpracuje z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka tj.:

- współpraca z psychologiem, pedagogiem w ramach zespołu interdyscyplinarnego,
- współpraca z lekarzem rodzinnym oraz pielęgniarką środowiskową (zgłaszanie osób do Zakładów Pielęgnacyjno - Opiekuńczych),
- współpraca z policją, prowadzenie wspólnych interwencji,
- współpraca ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- współpraca z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownik socjalny jest członkiem komisji,
- radnymi i sołtysami – w zakresie rozeznania środowiska, tj. osób i rodzin z terenu gminy wymagających wsparcia tut. ośrodka,

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Suwałkach – otrzymujemy raz w tygodniu wykaz ofert pracy, oraz szkoleń osób bezrobotnych, które następnie udostępniane są osobom poszukującym zatrudnienia. Pracownicy socjalni przeprowadzają z osobami rozmowy motywujące do aktywnego poszukiwania pracy,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pomoc w wypełnianiu wniosków o rentę, występowanie z wnioskami o wydanie zaświadczeń potwierdzających wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, informacje dot. zasiłków pogrzebowych,
- Szpitalami - współpraca przy przyznawaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Kuratorami sądowymi – wymiana informacji niezbędnych do udzielenia, właściwej i adekwatnej do potrzeb, pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom pozostającym pod kuratelą sądową,
- współpraca z PCPR w Suwałkach – w zakresie funkcjonowania ZI, rodzin zastępczych z naszego terenu, realizacji wspólnych projektów, poradnictwa, w tym: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień oraz pracowników PCPR.

Pracownicy socjalni w 2014 roku z trzema osobami (9 osób w rodzinach) zagrożonymi wykluczeniem społecznym, korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej zawarli 3 kontrakty socjalne, w tym dwa z nich dotyczyły zaktywizowania i przywrócenia na rynek pracy poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej, jeden dotyczył podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji materialnej rodziny poprzez uregulowanie spraw związanych z alimentacją na rzecz dzieci.

Dwie podopieczne zostały zmobilizowane do samodzielnego poszukiwania zatrudnienia oraz podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Jednej z nich udało się dość szybko znaleźć pracę, dzięki czemu usamodzielniała się i zdecydowanie poprawiła swoją sytuację materialną. Osoba ta w dalszym ciągu pracuje, w chwili obecnej korzysta jedynie z pomocy w formie dożywiania dziecka w szkole.

Kolejna podopieczna, z którą zawarto kontrakt w celu aktywizacji zawodowej, podjęła kurs kwalifikacyjny w ramach projektu współorganizowanego przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach, „Teraz my! Niepełnosprawni na rynku pracy”. Ukończyła kurs zawodowy - „Operator urządzeń przetwórstwa owocowo – warzywnego”, a następnie podjęła pracę w ramach stażu zawodowego jako pomoc kuchenna. Staż trwał od 01.02.2014r. do 30.04.2014r. W chwili obecnej osoba ta aktywnie poszukuje zatrudnienia na rynku pracy.

Trzecia podopieczna została zmobilizowana do złożenia pozwu do sądu w sprawie przyznania alimentów na troje dzieci. Z pomocą asystenta rodziny wypełniła wszelkie niezbędne wnioski i złożyła je w odpowiednim sądzie. Alimenty zostały przyznane w kwocie 900 zł. Efektem tych działań było przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, co znacznie poprawiło sytuację materialną ww.

V POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz.1027 późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach, działając z upoważnienia Wójta Gminy Raczki na podstawie art. 54 ww. ustawy w 2014 r. wydał 3 decyzje (dla 3 osób) w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

2. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr VII/33/11 z dnia 18 maja 2011 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. Nadrzędnym celem Programu jest ograniczenie na terenie Gminy Raczki skali problemu, jakim jest przemoc domowa poprzez udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływanie na sprawców przemocy, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie w oparciu o cele szczegółowe.

W dniu 18 maja 2011 r. Rada Gminy Raczki podjęła Uchwałę Nr VII/32/11 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczki został powołany Zarządzeniem Nr 73/11 Wójta Gminy Raczki z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego. Na pierwszym organizacyjnym spotkaniu ZI (01.08.2011r.) został opracowany i przyjęty Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki. Ww. dokument określa cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego, tryb pracy, zasady powoływania i działania grup roboczych, procedury dokumentowania podejmowanych działań oraz wymianę informacji pomiędzy członkami Zespołu/grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny – to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowywania procedur oraz standardów. W jego skład wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Raczki.

Głównym aktem prawnym regulującym kwestie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasad postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasad postępowania wobec osób stosujących

przemoc w rodzinie jest **ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**. Wraz z wejściem w życie – dnia 1 sierpnia 2010r. – nowelizacji tejże ustawy pojawiły się nowe obowiązki i wytyczne dla tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te mają odbywać się głównie w ramach interdyscyplinarnej współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Raczeki.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż ustawa wprowadza również zmiany w innych istotnych aktach prawnych, a szczególnie w Kodeksie Karnym (Dz. U. z 1997r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Wprowadzone zmiany dały nowe możliwości prawne, np. wobec sprawców przemocy w rodzinie stosuje się przewidziane w ww. ustawie środki mające na celu zapobieganie kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz kierowanie ich na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.

Główne cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim przez:

1. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur i standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy – do realizacji przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej na terenie gminy.
4. Monitoring i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez zespół.
5. Edukację społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczeki, którego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczekach, zgodnie z podpisanymi porozumieniami tworzą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczekach,
- 2) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 3) Sąd Rejonowy w Suwałkach,
- 4) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczekach,
- 5) Gimnazjum w Raczekach,
- 6) Szkoła Podstawowa w Raczekach,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KORAMED” w Raczekach,
- 8) Stowarzyszenie „Eduikator” w Łomży. Publiczna Szkoła Podstawowa w Jaśkach oraz we Wronowie,

9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Członkowie Zespołu są zawodowo powiązani z lokalnym środowiskiem i partnerami, mogą szybciej zidentyfikować problem klienta oraz mają wystarczające kompetencje do podjęcia interwencji.

Zespoły Interdyscyplinarne spotykają się w miarę potrzeb lecz nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, posiedzenie ZI zwołuje koordynator. Na wniosek każdego z członków koalicji, w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań problemów mogą być powoływane zespoły robocze. Spotkania zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy. W 2014r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 4 razy, celem tych spotkań było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto powołano 9 grup roboczych na rzecz pracy z rodzinami, w których dochodzi do przemocy. W okresie od stycznia do grudnia 2014r. grupy robocze spotkały się 57 razy. Celem tych spotkań była próba rozwiązywania występujących w rodzinach problemów, takich jak:

- nadużywanie alkoholu,
- przemoc fizyczna, ekonomiczna oraz psychiczna,
- niezaradność życiowa,
- bezradność wychowawcza,
- inne konflikty rodzinne.

Tabela nr 13. Realizacja procedury "Niebieska Karta" w 2014 r.

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba "Niebieskich Kart" kontynuowanych z poprzedniego roku (wypełnionych przed 2014 r.)		8
Liczba "Niebieskich Kart - A" wypełnionych w 2014 r. przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę	Ogółem:	9
	OPS	0
	GKRPA	1
	Policja	8
	Oświata	0
Ochrona zdrowia		0
Liczba posiedzeń ZI		4
Liczba posiedzeń GR		57
Liczba Niebieskich Kart C wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	9
	mężczyźni	0
Liczba Niebieskich Kart D wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	0
	mężczyźni	9
Liczba zakończonych przez ZI/ GR procedur "Niebieskie Karty" (spośród wszczętych w 2014r.)	Ogółem	9
	na skutek ustania pwr oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	9
	na skutek braku zasadności podejmowania działań	0

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Wydatki związane z funkcjonowaniem ZI na terenie Gminy Raczki wyniosły 181,38 zł (Rozdział 85205), są to koszty obsługi (tj. papier i materiały biurowe).

3. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 10 września 2014 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. Asystent rodziny zatrudniony był w GOPS w Raczkach przez 4 miesiące (tj. od września do grudnia 2014 roku).

Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małoletnie dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2014 roku asystent rodziny pracował z 4 rodzinami, na które składało się 21 osób, w tym: 8 osób dorosłych i 13 dzieci w wieku od 4 do 17 lat. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.

4. Projekty realizowane w ramach współdziałania z jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej i wspierania rodziny

W dniu 02.09.2014 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach odbyło się spotkanie inauguracyjne działań podejmowane w ramach Projektu „Przemocy mówimy - NIE! ” edycja 2014 (<http://www.przemocymowimy2014.pcpr.suwalski.pl/opis-projektu-100.htm>) realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach we współpracy z gminami z terenu powiatu suwalskiego m.in. z gminą Raczki. Środki finansowe w dużej mierze pochodzą z dotacji uzyskanej przez Powiat Suwalski w konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Programie Osłonowym „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Projekt jest zgodny z treścią Programu Osłonowego i realizuje Cel II Programu: Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz jego cele szczegółowe:

- rozwój działalności zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup roboczych;
- rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla różnych kategorii ofiar;
- rozszerzenie oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na osoby dotknięte przemocą oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Projekt przewiduje realizację Działań:

Działanie 1. Rozwój działalności Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych.

Poddziałanie 1.1:

Kursy doskonalące dla członków zespołów interdyscyplinarnych i członków grup roboczych. Dla członków zespołów interdyscyplinarnych i osób zaangażowanych /aktualnie lub potencjalnie /w pracę grup roboczych przewidziane są następujące formy doskonalące:

- Kursy doskonalące pracę dla poszczególnych grup zawodowych /służba zdrowia, przedstawiciele GKRPA, kuratorzy, kapłani/ 4 kursy x 4 godziny x 2 prowadzących /

Podczas spotkań doskonalących dla poszczególnych grup zawodowych w zależności od grupy i zapotrzebowania po weryfikacji doskonalony będzie warsztat pracy w zakresie rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy, stosującymi przemoc, uzupełniona wiedza na temat samego zjawiska przemocy, sposobów interwencji, form pracy z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc oraz możliwości zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie. Uczestnicy spotkań otrzymają materiały edukacyjne dotyczące omawianych treści i zaświadczenie o uczestnictwie w spotkaniu.

- Kurs zaawansowany w terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach min. 130 godz.

Kurs zaawansowany - Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach przeznaczony jest dla osób, które uczestniczyły w Kursie podstawowym TSR. Kurs ma na celu przygotowanie osób do pracy terapeutycznej metodą TSR.

- Kurs -Zastosowanie profilaktyki zintegrowanej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 4 godzinne spotkanie – zespół prowadzący

Kurs ma na celu przedstawienie nowoczesnych programów z zakresu profilaktyki zintegrowanej do wykorzystania w praktyce szkolnej obejmującej: profilaktykę uzależnień, profilaktykę przemocy, wychowanie ku miłości i odpowiedzialności, profilaktykę ciężych nastolatków i profilaktykę HIV/AIDS. Przedstawiony zostanie program profilaktyki zintegrowanej ARCHIPELAG SKARBÓW. Kurs przeznaczony jest dla przedstawicieli GOPS, GKRPA, szkół.

Poddziałanie 1.2:

Pogadanki środowiskowe w zakresie przeciwdziałania przemocy

- dla liderów sołectw z gmin Powiatu Suwalskiego /9 spotkań x 2 godziny x 2 prowadzących /

Na spotkanie zaproszeni zostaną sołtysi z żonami oraz radni i najaktywniejsze kobiety w sołectwie. Treścią spotkań będzie zapoznanie kobiet z podstawową wiedzą na temat zjawiska przemocy, form pomocy oraz sposobów zapobiegania przemocy oraz zainspirowanie kobiet do tworzenia grup samopomocowych i grup wsparcia na terenach wiejskich.

- dla młodzieży szkolnej i osób przygotowujących się do małżeństwa

Pogadanki prowadzone będą przez pedagogów przygotowanych poprzez Kursy i wcześniejsze szkolenia oraz pracowników PCPR na terenie szkół, szczególnie w ramach Kampanii Białej Wstążki. Będą to między innymi Randka bez przemocy i Niebieska Karta w szkole. W ramach projektu przygotowane zostaną materiały edukacyjne na spotkania, które przekazane zostaną dla młodzieży, narzeczonych.

Pogadanki dla narzeczonych prowadzone będą przez pracowników PCPR lub doradców rodzinnych współpracujących z PCPR w ramach prowadzonych Kursów Przedmałżeńskich. Uczestnicy otrzymają materiały edukacyjne.

Działanie 2: Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla różnych kategorii ofiar.

Realizacja projektu pozwoli na wzmocnienie sieci wsparcia dla osób doświadczających przemocy oraz poszerzenie lokalnej oferty pomocowej dla osób uwikłanych w przemoc. W ramach zadania zostaną przeprowadzone indywidualne konsultacje specjalistyczne:

- prawnika /4 m-ce x 6 godz./
- psycholog /4 m-ce x 6 godz./
- psychologa dziecięcego /4 m-ce x 12 godz./
- pedagoga / 4 m-ce x 6 godz./
- logopedy /4 m-ce x 6 godz. /
- terapeuty uzależnień / 4 m-ce x 6 godz./

Porady specjalistyczne realizowane będą przy PCPR lub na terenie gmin z terenu powiatu suwalskiego.

Działanie 3: Rozwój oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na osoby dotknięte przemocą w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Poddziałanie 3.1 Program dla młodzieży

W ramach tego poddziałania zorganizowany zostanie 3 dniowy obóz przetrwania dla 15 osobowej grupy młodzieży wybranej z rodzin dotkniętych przemocą w celu integracji oraz przeprowadzone zostaną 2 grupy wsparcia dla młodzieży z elementami treningu umiejętności społecznych.

Poddziałanie 3.2 Program dla kobiet „Wyjście z cienia”.

Program przeznaczony jest dla osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających ze wsparcia SOW, również byłych klientek Hostel SOW. Program składać się będzie z grupy wsparcia dla kobiet, odbywającej się jednocześnie grupy dla dzieci prowadzonej przez wolontariuszy. W ramach programu zostaną zorganizowane dwa wyjścia dla kobiet wraz z dziećmi – na basen i do grotty solnej. Dodatkowo odbędą się spotkania z wizażystką oraz dietetykiem.

Poddziałanie 3.3 Program dla rodziców „Akademia Dobrego Rodzica”.

„Akademia Dobrego Rodzica” jest to oferta warsztatów przekazującym rodzicom istotne właściwych postaw rodzicielskich, które mają wpływ na prawidłowy rozwój dzieci. Warsztaty pomogą rodzicom umocnić swoje umiejętności wychowawcze. Program składa się z:

- Warsztatów umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” -2 cykle
- Warsztatu „Bez klapsa- jak z szacunkiem i miłością stawiać dziecku granice”
- 9 dwugodzinnych spotkań edukacyjnych dla rodziców w szkołach na terenie Powiatu Suwalskiego.

Podziałanie 3.4 Program terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w podejściu skoncentrowanym na rozwiązaniach

- Konsultacje indywidualne przed spotkaniami grupowymi /lub po spotkaniach grupowych /2 specjalistów x 24 godz./
- Grupa w podejściu skoncentrowanym na rozwiązaniach (16 spotkań x 3 godz. x 2 prowadzących).

VI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH ORAZ DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 966), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz.U.2013.589).

Tabela nr 14. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2014 r.

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan na 2014 rok zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	41	65.000,00	31.937,74	49,13

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych w 2014 r. skorzystało 21 rodzin (7 rodzin mniej niż w 2013 r.), wypłacono 216 świadczeń na łączną kwotę 31.937,74 zł. Wydano 41 decyzji, w tym 3 decyzje odmowne.

Tabela nr 15. Dodatki mieszkaniowe za lata 2011-2014 – wyszczególnienie

Wyszczególnienie		2011 rok		2012 rok		2013 rok		2014 rok		
		Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	
Ogółem (wiersze 2+3+4+5)		1	378	59 375,36	372	58 438,78	323	56 898,37	216	31.937,74
z tego w zasobie	Spółdzielczym	2	252	42 061,27	288	43 880,71	244	42 430,82	156	26.276,46
	Wspólnot mieszkaniowych	3	96	16 164,77	72	13 831,32	79	14 467,55	59	5.101,66
	Innym	4	30	1 149,32	12	726,75	0	0	1	559,62

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

Na pomoc w formie dodatku energetycznego nie wpłynął żaden wniosek. Osoby i rodziny informowane o możliwości skorzystania z dodatku energetycznego nie były zainteresowane skompletowaniem i złożeniem wymaganej dokumentacji, fakt ten mógł wynikać z niskiej wysokości ww. świadczenia (11,36 zł do 18,93 zł miesięcznie – w zależności od ilości osób w rodzinie).

VII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYSŁUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- ✓ rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- ✓ opiekunowi faktycznemu dziecka,
- ✓ osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 574,00 zł lub 664,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 16. Kwoty świadczeń rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania od 1 listopada 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	77 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	106 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	115 zł

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. (Dz. U z 2012r. poz. 959)

Tabela nr 17. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1.000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	lub 250 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł lub 50 zł	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł	jednorazowo
Zasiłek pielęgnacyjny		153 zł miesięcznie
Specjalny zasiłek opiekuńczy		520 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne		620 zł /800 zł miesięcznie

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. (Dz. U z 2012r. poz. 959)

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł. Kryterium dochodowe obowiązuje od 1 stycznia 2013 r.

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w

wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **153,00 zł** miesięcznie.

- **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Od dnia 1 stycznia 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. świadczenie przysługiwało w wysokości 620,00 zł miesięcznie, od dnia 1 maja do 31 grudnia 2014 r. przysługiwało w wysokości 800,00 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne będzie podlegało corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Waloryzacja będzie polegała na zwiększeniu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja. Pierwsza waloryzacja świadczenia pielęgnacyjnego zostanie przeprowadzona od 1 stycznia 2017 r. Ww. świadczenie przysługuje niezależnie od dochodów rodziny.

- **specjalny zasiłek opiekuńczy** (wprowadzony od 1 stycznia 2013 r.) - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **664 zł netto**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **520 zł** miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. wypłacono następujące świadczenia:

1) Zasiłki rodzinne w liczbie 6.148 świadczeń, na kwotę – 616.476,00 zł;

Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 25 świadczeń, na kwotę - 25.000,00 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 75 świadczeń, na kwotę – 27.571,00 zł,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 224 świadczenia, na kwotę – 38.080,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 31 świadczeń, na kwotę – 1.860,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 201 świadczeń, na kwotę – 16.080,00 zł,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 392 świadczenia, na kwotę – 39.200,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 64 świadczenia, na kwotę – 5.760,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 943 świadczenia, na kwotę – 47.150,00 zł,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 1.442 świadczenia, na kwotę – 115.360,00 zł.

Ogółem wypłacono 9.545 świadczeń na kwotę 932.537,00 zł.

2) Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.285 świadczeń, na kwotę – 196.605,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 188 świadczeń, na kwotę – 135.899 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy w liczbie 19 świadczeń na kwotę – 9.377,00 zł.

Ogółem wypłacono 1.492 świadczenia opiekuńcze na kwotę 341.881,00 zł.

3) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

- wypłacono 44 świadczenia, na kwotę 44.000,00 zł.

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wyniosła – **1.318.418,00 zł.**

Tabela nr 18. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I-XII 2014 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		6.148	616.476,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych		3.397	316.061,00
dodatki przyznane z tytułu:	- urodzenia dziecka	25	25.000,00
	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	75	27.571,00
	- samotnego wychowywania dziecka	224	38.080,00
	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.442	115.360,00
	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	232	17.940,00
	- rozpoczęcia roku szkolnego	392	39.200,00

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1.007	52.910,00
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	9.545	932.537,00
Zasiłki pielęgnacyjne	1.285	196.605,00
Świadczenia pielęgnacyjne	188	135.899,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	19	9.377,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	44	44.000,00
RAZEM	11.081	1.318.418,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych przedstawia się następująco:

- opłacono 128 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 24.519,98 zł,
- opłacono 87 składek zdrowotnych na kwotę – 4.933,26 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego za okres I-XII 2014 roku wyniosła 29.453,24 zł.

Tabela nr 19. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2014r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	109	21.939,39
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	73	4.278,06
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	19	2.580,59
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	14	655,20
Razem	215	29.453,24

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2014r. wydano 476 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych w tym:

- 13 decyzji odmawiających prawa do zasiłku rodzinnego, z czego od 1 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach - decyzję utrzymano w mocy,
- 8 decyzji odmawiających prawa do zasiłku dla opiekuna, z czego od 4 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach – 3 decyzje utrzymano w mocy, 1 świadczenie przyznano decyzją SKO,
- 2 decyzje odmawiające prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, z czego od 2 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach – obie decyzje utrzymano w mocy,
- 1 decyzję odmawiającą prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, od której wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach - decyzję utrzymano w mocy,
- 2 decyzje odmawiające prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, od których nie wniesiono odwołań.

VIII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

- ✓ bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- ✓ dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- ✓ osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- ✓ świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- ✓ świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. dokonano ogółem 463 wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 162.533,32 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. ośrodek prowadził postępowanie wobec 52 dłużników alimentacyjnych.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału

w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy, z którymi na bieżąco współpracuje pracownik GOPS.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2014 r.:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem - 46 osób,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna - 8 osób,
- skierowanie do urzędu pracy wniosku o objęcie aktywizacją zawodową dłużnika - 12 osób,
- wniosek do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji - 14 osób,
- wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi - 3 osób,
- wpisanie dłużnika do Krajowego Rejestru Dłużników ERIF - 39 osób.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 53.877,11 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego:

- 20% stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa.

Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczek została przekazana kwota 16.906,24 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. wydano 79 decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 3 decyzje odmawiające prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od 2 decyzji wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Suwałkach - decyzje utrzymano w mocy.

IX REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU WSPIERANIA OSÓB POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE (Dział 852-Pomoc społeczna, rozdz. 85295 § 2010)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizował zadanie zlecone w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 24 grudnia 2013r. uchwały Nr 230 (M.P. poz. 1040) oraz przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 12 marca 2014r. uchwały Nr 29, zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (M.P. poz. 206), a także stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. poz. 1741) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

12 marca 2014r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. poz. 320).

Prawo do pomocy przysługiwało osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie styczeń - grudzień 2014 r. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Pomoc była finansowana z budżetu państwa.

W ramach tego zadania wypłacono 184 świadczenia, na kwotę 36.800,00 zł.

X REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW

W dniu 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567). Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W świetle przepisów ustanowionych na mocy ww. ustawy zasiłek dla opiekuna przysługiwał osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r. Ponadto, **ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna następowało na wniosek osoby ubiegającej się, który należało złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 15 września 2014 r.).**

Zasiłek dla opiekuna przysługiwał w wysokości 520,00 zł miesięcznie:

- za okresy od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r., w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. - za te okresy zasiłek przysługuje wraz z odsetkami ustawowymi, określonymi przepisami prawa cywilnego. Odsetki przysługiwały do dnia wejścia w życie ustawy;
- od 15 maja 2014 r., jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

W okresie od 15 maja 2014 r. do grudnia 2014 r. wypłacono 184 świadczenia na kwotę 94.313,39 zł (wraz z odsetkami).

Realizacja składek ZUS opłaconych od zasiłku dla opiekuna przedstawia się następująco:

- opłacono 110 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 15.736,56 zł,
- opłacono 26 składek zdrowotnych na kwotę – 1.216,80 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od zasiłku dla opiekuna za okres I-XII 2014 roku wyniosła 16.953,36 zł.

Tabela nr 20. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I - XII 2014r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	110	15.736,56
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	26	1.216,80
Razem	136	16.953,36

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W roku 2014 na realizację zadań zleconych Gminie w dziale 852 rozdz. 85212 § 2010 (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) wykorzystano środki w wysokości **1.663.986,89 zł.**

XI REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU DLA RODZIN WIELODZIETNYCH – KARTA DUŻEJ RODZINY

Od 16 czerwca 2014 r. ruszył rządowy program dla rodzin wielodzietnych wprowadzający ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. W roku 2014 program realizowany był zgodnie z opublikowaną 5 czerwca 2014 r. uchwałą nr 85 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (M.P. z 2014r. poz. 430) oraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 755). Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski program zniżek dla rodzin z minimum trójką dzieci. Ma służyć ułatwieniu rodzinom wielodzietnym dostępu do instytucji kultury, aktywnego wypoczynku oraz obniżenia codziennych kosztów funkcjonowania.

Do realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Wójt Gminy upoważnił Kierownika GOPS w Raczkach. Informacja o KDR została zamieszczona na internetowej stronie gminy Raczki (www.raczki.pl), BIP GOPS-u (<http://www.jo.raczki.pl>), tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy i w ośrodku pomocy oraz przesłana wraz z ofertą partnerów do sołtysów z terenu gminy (z prośbą o rozpropagowanie informacji na temat KDR), ponadto ulotki z informacją o karcie zostały rozłożone w sklepach oraz ośrodku zdrowia.

Karta jest przyznawana bezpłatnie. Wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 8,76 zł. Wpływy z opłaty stanowią dochód budżetu państwa. Koszt realizacji programu przez gminę jest dofinansowany ze środków budżetu państwa. Koszt dotacji na realizację programu przez gminę wynosi 8,93 zł za jedną rodzinę wielodzietną. W przypadku gdy po wydaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością wydania kolejnej Karty, koszt dotacji na realizację programu przez gminę wynosi 1,79 zł za wydanie Karty.

Tabela nr 21. Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2014 r.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf) Nazwa zadania	Plan dotacji na 2014 r. w zł	Dotacja celowa otrzymana przez gminę od początku roku do dnia zgłoszenia zapotrzebowania w zł	Środki wykorzystane - narastająco od początku roku do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, na który zgłaszane jest zapotrzebowanie w zł	Niewykorzystane środki zwrócone do PUW w zł
		1	2	3	4
1	dział 852, rozdz. 85295, § 2010 Rządowy program dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 755) Karta Dużej Rodziny	881,87	410,88	171,46	239,42

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W 2014 roku złożono 20 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, 19 rodzin kartę otrzymało. Łączna liczba wydanych kart wyniosła 109 sztuk, w tym:

- 37 kart wydano opiekunom,
- 72 karty wydano dzieciom.

XII PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

W niniejszym sprawozdaniu starałam się przedstawić zadania, jakie GOPS zrealizował w 2014 roku. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Często są to czynności, których nie można przedstawić w tabelkach i wykresach: wyjazdy w teren, różnego rodzaju interwencje, mediacje w sporach rodzinnych, pomoc w dotarciu do różnego rodzaju specjalistów, lekarzy bądź szpitala, pomoc starszym osobom w „załatwianiu” przeróżnego rodzaju spraw, z którymi same nie są w stanie sobie poradzić. Działania te nie mają żadnego odzwierciedlenia „na papierze”, a pochłaniają ogromną ilość czasu i energii. Ponadto nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pracowników pomocy społecznej.

Nowymi dodatkowymi zadaniami dla pracowników ośrodka w 2014 roku była realizacja ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (od 15 maja 2014r.) oraz zadań związanych z Kartą Dużej Rodziny (od 16 czerwca 2014r.). Celem ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567) była realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13). Ustawa określiła warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Z kolei rządowy program dla rodzin wielodzietnych wprowadzający ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny realizowany był zgodnie z opublikowaną 5 czerwca 2014 r. uchwałą nr 85 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (M.P. z 2014r. poz. 430) oraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 755). Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Kartę przyznaje wójt, burmistrz

lub prezydent miasta na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Do realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Wójt Gminy upoważnił Kierownika GOPS w Raczkach.

W związku z narastającą liczbą zadań nakładanych na ośrodki pomocy społecznej, a co za tym szło zatrudnieniu nowych pracowników, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach boryka się z problemami lokalowymi. Obecnie w jednym pokoju pracuje jednocześnie trzech pracowników socjalnych, co stanowi znaczne utrudnienie w momencie rozmowy z klientami. W ośrodku brakuje pomieszczenia, gdzie pracownik socjalny, bądź dzielnicowy miałyby możliwość rozmowy indywidualnej z osobą wymagającą pomocy i porady, bez ciekawskich spojrzeń innych interesantów przychodzących w międzyczasie do ośrodka. Trudność sprawia nam również organizowanie spotkań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie, w których uczestniczą przedstawiciele różnych instytucji m.in. policji, szkoły, sądu, ośrodka zdrowia. W tym przypadku jesteśmy zmuszeni „wypożyczać” salę w Gminnym Ośrodku Kultury. Nie byłoby to żadnym problemem, gdyby nie to, że prężnie działający GOK ze względu na zajęcia odbywające się w danym momencie nie zawsze dysponuje wolnym miejscem.

Na podstawie rozpoznania GOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2015 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu oraz stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
202.877,99	250.000,00	Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców gminy Raczki do domów pomocy społecznej. Obecnie Gmina Raczki ponosi koszty utrzymania za 8 osób umieszczonych w DPS. Na chwilę obecną przewidujemy wydanie 2 kolejnych decyzji kierujących.

Rozdział 85206 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
5.147,86	32.480,00	Zadanie z zakresu pieczy zastępczej należące do właściwości gminy. Pokrywa koszty 1 asystenta rodziny świadczącego pomoc na rzecz rodzin niewydolnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. W związku ze wzrostem liczby rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi oraz Postanowieniami Sądów wskazującymi na współpracę rodziny z asystentem (szczególnie w przypadku rodzin z ograniczoną władzą rodzicielską) występuje potrzeba dalszego zatrudniania asystenta. W 2014r. asystent był zatrudniony w okresie od września do grudnia 2014r. W 2015r. istnieje konieczność i ustawowy obowiązek zatrudnienia asystenta na 12 m-cy.

Rozdział 85213 „Ubezpieczenia zdrowotne”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
5.889,06	4.000,00	Zadanie własne gminy – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby realizujące kontrakt socjalny. Przyznane środki zabezpieczają realizację zadania w około 64%. W trakcie roku potrzeby są weryfikowane i uzupełniane z budżetu wojewody.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
80.308,66	70.000,00	Zadanie własne gminy – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Przyznane środki zabezpieczają pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadanym dochodem), schronienie, posiłek, pochówek, zdarzenie losowe i niezbędne ubranie. W IV kwartale 2015 roku zgodnie z art. 9 ustawy o pomocy społecznej przewidywana jest zmiana wysokości kryterium dochodowego, która najprawdopodobniej spowoduje wzrost wysokości świadczeń i osób uprawnionych do świadczeń. Środki pozwalają w ograniczonym zakresie na prowadzenie doraźnych działań osłonowych poprzez przyznawanie zasiłków celowych, np. na zakup leków, opału itp.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
65.761,00	44.000,00	Zadanie własne gminy – zasiłki stałe. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 16 osób niepełnosprawnych. Przyznane środki zaspokajają w 65 % potrzeby w tym zakresie. GOPS będzie monitorował na bieżąco sytuację, a w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków od wojewody złoży stosowne wnioski.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
315.547,85	354.320,00	Zadanie własne gminy - utrzymanie OPS. W ramach przyznanego budżetu wojewody realizowane są w części wynagrodzenia pracowników socjalnych. Środki własne stanowią uzupełnienie wynagrodzeń pracowników oraz pokrywają koszty utrzymania Ośrodka. Wyższe koszty związane z utrzymaniem ops w 2015r. w porównaniu z wydatkami poniesionymi na ten cel w 2014r. są związane m.in. z tym, że w roku ubiegłym jeden z pracowników GOPS od miesiąca kwietnia przebywał na zwolnieniu lekarskim, a następnie na urlopie macierzyńskim, w związku z czym znaczna część wynagrodzenia została pokryta przez ZUS.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
36.984,95	39.080,00	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby 5 osób wymagających usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność” – posiłek dla potrzebujących

Wykonanie w 2014 r. w zł	Przyznane środki na 2015 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
60.724,12	68.000,00	Program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, pomocy rzeczowej oraz zasiłków celowych. Środki na jego realizację pochodzą w części z budżetu wojewody, w części finansowane są ze środków własnych gminy.

Wnioski płynące z przedstawionych potrzeb wskazują na konieczność dalszego rozwoju form wsparcia, rozwoju narzędzi w pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej) oraz wzmocnienia rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto przedstawione potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2015 r. w Raczkach wskazują na braki w zakresie realizacji świadczeń z zakresu pomocy społecznej wynikające z ewentualnej zmiany kryterium dochodowego, co przy obniżającym się udziale środków zewnętrznych (w tym z budżetu państwa) oznacza wzrost wydatków z budżetu Gminy Raczki na ten cel.

Dodatkowo zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2015 r. gminy mają obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny, celem zapewnienia odpowiedniej jakości pracy z rodzinami doświadczającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny polega m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi.

Dodatkowo w roku 2015 chcielibyśmy w przypadku poszczególnych rodzin wymagających wsparcia i nie mających możliwości dojazdu do specjalistów do Suwałk rozszerzyć ofertę Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach o następujące formy pomocy:

- psychoterapię rodzinną i małżeńską (terapia rodziców z dziećmi),
- psychoterapię indywidualną.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podlega okresowej, systematycznej kontroli. Zgodnie z § 5 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kontrole kompleksowe przeprowadza się nie rzadziej niż raz na trzy lata według planu kontroli. Zakres kontroli kompleksowej obejmuje wszystkie sfery organizacji i funkcjonowania jednostki podlegającej kontroli wiążących się z realizacją zadań określonych w ustawie. W dniach 14 – 16 lipca 2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku przeprowadzili kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach. Zakres kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Kontrolą objęto okres od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia rozpoczęcia kontroli tj. do dnia 14 lipca 2014 r.

Wyniki kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Na ponad 40 sprawdzonych obszarów działalności ośrodka w 3 stwierdzono nieprawidłowości. Uchybienia dotyczyły zastosowania już nieobowiązujących przepisów prawnych w jednej z uchwał Rady Gminy Nr XVIII/90/40 z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej; dostosowania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do aktualnych przepisów prawnych oraz dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych. Zgodnie ze wskazaniem zawartym w ustawie o pomocy społecznej Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden

pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W tym zakresie ten wskaźnik nie jest spełniony i przedstawiony stan zatrudnienia nie jest wystarczający. Stan zatrudnienia niezgodny z wymogami ustawowymi zarzucono nam podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez inspektorów z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego. W zaleceniach pokontrolnych nałożono na nas obowiązek dostosowania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych do obowiązujących przepisów prawnych (art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej) proporcjonalnie do liczby ludności gminy. Zgodnie z ww. przepisami w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach powinno być zatrudnionych 4 pracowników socjalnych. Zalecenia pokontrolne dot. dostosowania ww. uchwały i Statutu zostały zrealizowane i zaakceptowane przez Wojewodę Podlaskiego, natomiast informacja dot. braku konieczności zatrudnienia pracownika socjalnego oraz braku środków na ten cel zostały przyjęte do wiadomości, wobec powyższego pewne jest, że temat ten powróci.

Ponadto w dniach 18-19 września 2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 03.06.201 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeprowadzili kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, której przedmiotem była prawidłowość realizacji przez gminę zadań określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także zadań określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizuje ww. zadania prawidłowo. Wyniki kontroli oceniono pozytywnie. Kontrola wykazała, że na zadawalającym poziomie funkcjonowała organizacja pracy, szczególnie w obszarze realizacji procedury Niebieskiej Karty. Zgodnie z pismem z dnia 05.11.2014r. zostaliśmy poinformowani, że Wojewoda Podlaski docenił i wyróżnił sposób realizacji ww. zadań, czego efektem było przyznanie wyróżnienia dla GOPS w Raczkach. W roku ubiegłym na 118 jednostek pomocy społecznej w województwie podlaskim 60 zostało skontrolowanych, w tym trzy otrzymały wyróżnienia.

Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne do oceny sytuacji osoby potrzebującej pomocy lecz zależne od możliwości finansowych Ośrodka. To także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Mimo naszych chęci i starań pomoc z naszej strony niestety nie zawsze wygląda tak, jak byśmy sobie tego życzyli, często wynika to z braku chęci współpracy z drugiej strony, wynikającą z wrodzonej bezradności lub będącej wynikiem choroby bądź zaburzeń psychicznych. Zdarzają się również przypadki, w których nasza działalność ograniczona jest przepisami prawnymi i mimo tego, że w danym przypadku uważamy, iż np. pomoc finansowa byłaby konieczna, nie możemy jej udzielić, bo w danym przypadku ustawa mówi inaczej. Zdarza się również, że nie mamy żadnych informacji na temat danej osoby lub rodziny zamieszkującej na terenie gminy i wymagającej wsparcia. Jesteśmy tylko ludźmi i dlatego nie zawsze docieramy do środowisk, gdzie potrzebna jest pomoc, dlatego apelujemy: **jeżeli znacie Państwo rodziny, bądź osoby, którym rzeczywiście potrzebna jest pomoc z tutaj ośrodka pomocy społecznej (w szczególności starsze samotne bądź niepełnosprawne), prosimy o sygnał z Państwa strony.** My, jeżeli tylko będziemy w stanie coś zrobić, a dana osoba wyrazi chęć współpracy z nami, z

pewnością tej pomocy udzielimy. Coraz częściej się zdarza, że otrzymujemy od radnych i sołtysów informację o osobie, bądź rodzinie potrzebującej wsparcia - **ZA CO SERDECZNIE DZIĘKUJEMY.**

XIII WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Strona
Tabela nr 1.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2014 r.(w zł)	5
Tabela nr 2.	Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej	7
Tabela nr 3.	Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	8
Tabela nr 4.	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)	8
Tabela nr 5.	Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
Tabela nr 6.	Zasiłki stałe w 2014 r.	10
Tabela nr 7.	Składka zdrowotna w 2014 r.	10
Tabela nr 8.	Zasiłki okresowe w 2014 r.	10
Tabela nr 9.	Zasiłki celowe w 2014 r.	11
Tabela nr 10.	Usługi opiekuńcze w 2014 r.	11
Tabela nr 11.	Domy pomocy społecznej w 2014r.	13
Tabela nr 12.	Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2014 r.	16
Tabela nr 13.	Realizacja procedury „Niebieska Karta” w 2014 r.	22
Tabela nr 14.	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2014 r.	26
Tabela nr 15.	Dodatki mieszkaniowe za lata 2011 – 2014 - wyszczególnienie	26
Tabela nr 16.	Kwoty świadczeń rodzinnych	28
Tabela nr 17.	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń	28
Tabela nr 18.	Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I – XII 2014r.	30
Tabela nr 19.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2014 r.	31
Tabela nr 20.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2014 r.	34
Tabela nr 21.	Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2014 r.	35